

AEI: România nu dezvoltă stocare pentru preturi mici și securitate energetică, ci cumpără baterii pentru profit

România nu dezvoltă stocare pentru preturi mai mici și securitate energetică, ci cumpără baterii pentru profit din haosul energetic și comisioane din importuri, susține președintele Asociației Energia Inteligentă (AEI), Dumitru Chisalita, într-o analiză publicată duminică.

"Stocarea în România a fost abordată târziu, fragmentar și în contrast cu realitatea sistemului energetic. În loc să fie planificată ca infrastructura critică, integrată cu dezvoltarea regenerabilelor, a rețelelor, a prosumatorilor, a consumului flexibil și a serviciilor de echilibrare, stocarea a fost (și încă este) tratată prea mult ca o oportunitate comercială de moment", consideră specialistul.

Conform acestuia, dezvoltarea regenerabilelor a avansat rapid, "pe baza unor stimulente absurde, dar nesecurizate, necoordonate și fără o planificare coerentă în timp".

"S-au instalat capacități solare și eoliene, s-au multiplicat proiectele de racordare, a crescut numărul prosumatorilor, dar elementele care trebuiau să facă sistemul funcțional - stocare, adaptarea și dezvoltarea rețelelor, smart meteringul, digitalizare, flexibilitate, consum controlabil, echilibrare rapidă - au rămas mult în urmă", susține Chisalita.

Acesta a adăugat că "dezvoltarea haotică a regenerabilelor (inclusiv a prosumatorilor)", finanțată direct sau stimulată indirect de stat, de cele mai multe ori au fost realizată mai mult cu scopul de a se câștiga din vânzarea unor echipamente și a crea oportunități de câștig rapid pentru cei care au aceste echipamente, toate având ca impact creșterea prețurilor energiei pe piață.

"Astăzi constatăm, că România nu a învățat nimic. Aceeași abordare a altor echipamente - bateriile. Vedem astăzi că se trage de la toate nivelurile să se monteze baterii. Nu se discută despre un sistem de stocare cu un mix de tehnologii care să asigure diversele necesități ale unui sistem energetic. Nu se discută de necesitatea unor baterii capabile să ofere inerție sintetică, stabilizare de frecvență și suport real pentru o rețea dominată de regenerabile. Se discută doar de baterii. Din nou scopul nu o să fie modernizarea sistemului energetic funcțional și energia ieftină, decât în discurs. Este grav că până și oamenii de bună-credință ajung să fie manipulați, dezinformați și împinși să servească interesele unor grupuri care profită de haosul și lipsa de strategie din sistemul românesc", arată președintele AEI.

El remarcă faptul că astfel se creează lobby-ul pentru vânzare/importul de baterii, baterii nu prea sofisticate, care să împună peste câțiva ani să se vândă/importeze din nou baterii care să stabilizeze "dezechilibrele produse de actualele baterii."

Practic, este lobby-ul pentru ca unii să profite de pe urma funcționării defazate dintre producția și consumul de energie din România.

"Și astfel vom constata în 2-3 ani că vor apărea un nou tip de 'băieți deștepti' în energie, iar prețurile vor fi tot mai mari la consumatorul final. Avem astăzi un sistem cu multă producție intermitentă, dar cu puțină capacitate de control. Într-un asemenea sistem, stocarea nu este un lux. Este condiția minimă pentru ca energia regenerabilă să nu devină sursa de volatilitate. Fără sisteme de stocare (un mix de tehnologii, nu doar baterii) amplasate corect, dimensionate corect și operate în interesul sistemului energetic, România ajunge să producă energie ieftină când nu are nevoie de ea și să importe energie scumpă când are nevoie", mai spune Chisalita.

Specialistul crede ca întârzierea stocarii a creat un teren fertil pentru o deturnare a scopului.

"În loc ca bateriile sa fie promovate în primul rând ca instrumente pentru reducerea preturilor, diminuarea dezechilibrelor, limitarea importurilor la vârf si cresterea securitatii energetice, ele sunt vazute adesea ca simpla oportunitate de business. Pentru unii actori, stocarea nu înseamna stabilitate de sistem, ci vânzare de echipamente. Nu înseamna reducerea costurilor pentru consumator, ci comisioane, marje comerciale, proiecte rapide si profit din volatilitate. Aceasta este o distorsiune majora. România risca sa importe masiv 'orice fel de baterii', fara o ierarhie clara a calitatii tehnologice, fara cerinte ferme privind rolul lor în sistem si fara o corelare reala cu nevoile retelei. Daca singura logica devine 'sa se vânda baterii' sau 'sa se consume banii din PNRR', atunci stocarea nu mai este politica energetica, ci piata de desfacere", comenteaza presedintele AEI,

În context, el sustine ca o piata de desfacere nu garanteaza securitate energetica si ca o baterie poate reduce preturile daca este integrata inteligent.

Conform lui Chisalita, pericolul real este ca România sa ajunga sa finanteze o noua industrie de profit pe seama propriei dezordini energetice.

"Daca stocarea se dezvoltă doar pentru a specula diferentele de pret create de lipsa de planificare, atunci nu discutăm despre modernizare, ci despre capturarea rentei generate de haosul, haos generat la rândul sau de iluzia ca dezvoltarea regenerabilelor rezolvă problemele sistemului energetic. Cu cât sistemul este mai prost construit, cu atât oportunitățile de arbitraj sunt mai mari. Cu cât volatilitatea este mai accentuată, cu atât profiturile unor operatori pot fi mai ridicate", adauga specialistul în energie.

El crede ca un stat responsabil ar trebui: sa urmareasca exact opusul, bateriile trebuie sa reduca volatilitatea, nu doar sa câștige din ea; sa reduca vârfurile de pret, nu doar sa le exploateze; sa diminueze importurile scumpe, nu doar sa participe la ele; sa securizeze sistemul, nu sa creeze o noua piata de intermediere.

"Fara o strategie clara, fara criterii tehnice si fara integrarea stocarii într-un plan coerent de dezvoltare energetica, România risca sa nu construiasca flexibilitate reala, ci doar sa cumpere baterii. Iar diferenta dintre cele doua este fundamentala. Flexibilitatea înseamna un sistem capabil sa absoarba surplusul de energie ieftina, sa reduca importurile scumpe din orele de vârf, sa stabilizeze rețeaua si sa diminueze costurile structurale ale energiei electrice. Înseamna securitate energetica, stabilitate si eficienta economica. În schimb, bateriile dezvoltate haotic, fara coordonare si operate exclusiv pentru arbitraj comercial, risca sa devina doar o noua sursa de comisioane si câștiguri speculative. În loc sa reduca volatilitatea, ele pot ajunge sa profite de ea. În loc sa corecteze dezechilibrele sistemului, pot transforma aceste dezechilibre într-un model de business", a mai spus Chisalita.